Hastalıklar imtihan mı, arınma mı?

“Başımıza gelen musibetlerin hangisinin imtihan, hangisinin yaptığımız bir hatadan dolayı olduğunu nasıl anlarız? İşlediğimiz bir kusurdan geldiğini düşündüğümüz bir durumda ne yapmalıyız?”

Başımıza gelen musibetlerden hangisinin imtihan, hangisinin hatamızın karşılığı, hangisinin Allah’ın hediyesi olduğunu sınıflandırma imkânımız yoktur. Biz hepsinin de imtihan, hepsinin de hatâlarımızın karşılığı, hepsinin de Allah’ın hediyesi olduğunu düşünmemiz ve kusurumuz varsa tövbe etmemiz gerekir. Yani bir hastalıkta birden fazla tecellî görmeliyiz. Nitekim Üstad Bediüzzaman Hazretleri: “Musibet cinayetin neticesi, mükâfâtın mukaddemesidir”1 diyerek günahlarımızın karşılığı olan musibetin, aynı zamanda sabrımızı ölçen bir imtihan vesilesi de olduğunu bildiriyor.Bedîüzzaman Hazretleri, Hazret-i Eyyûb Aleyhisselâm’ın hastalığını tahlil ettiği İkinci Lem’a’da da, insanoğlunun başına gelen musîbet ve hastalıkları, belâ ve sıkıntıları, hafif veya ağır acıları ve yaraları ele alır ve kader cihetiyle bunların altında yatan hikmetlere ışık tutar. Bilindiği gibi Eyyûb Aleyhisselâm pek çok yara bere içinde epey müddet kaldığı halde, o hastalığın büyük mükâfâtını düşünerek, tam bir sabır çağlayanı olmuştu. Yaralarından doğan kurtlar zikir yeri olan diline ve kalbine iliştiği zaman kulluğuna zarar geleceği düşüncesiyle, kendi istirahatı için değil; Allah’a kulluğunun selâmeti için, “Yâ Rab! Zarar bana dokundu. Lisanen zikrime ve kalben ubûdiyetime halel veriyor” diye duâ ediyor. Cenâb-ı Hak da onun hâlis, sâfî, garazsız ve sırf Allah için yaptığı duâsını hârika bir sûrette kabul ediyor, ona şifâ veriyor ve âfiyet ihsan ediyor.

Hazret-i Eyyûb Aleyhisselâmın tüm insanlık için örnek bir sabır kahramanı oluşu ve sabrı hayatıyla tebliğ edişi üzerinde elbette durmamız, dersler çıkarmamız ve ibretler almamız gerekir. İşte Üstad Hazretleri, Eyyûb Aleyhisselâmın duâsını konu alan Enbiyâ Sûresinin 83. Âyetini böyle bir ihtiyaca cevap olarak tefsir ediyor ve insanlığın yaşadığı musîbetler, hastalıklar ve dertler hakkında, beş nükte içinde muhtelif ve orijinal değerlendirmelerde bulunuyor. İlk dört nükteyi kısaca hatırlayalım:

Birinci Nükte: Burada bütün yoğunluk içimizde ve ruhumuzda hissettiğimiz mânevî

yaralarımıza tahsis edilmiştir. Hazret-i Eyyüb Aleyhisselâmın bedenî yaralarının karşılığında, bizim de rûhî yaralarımızın olduğuna dikkat çekilmiş; bedenî yaraların nihayet yüz yıllık bir hayatı tehdit ettiği, fakat bizim mânevî yaralarımızın pek uzun olan ebedî hayatımızı sıkıp mahvetmeye çalıştığı kaydedilmiştir. Burada bildirilmiştir ki, tevbe ve istiğfarla çabuk imha edilmeyen her bir günah kalbi siyahlandırıyor.

İkinci Nükte, maddî hastalıkları konu alıyor ve insanın hastalıklara karşı şikâyet etmesinin hakkı olmadığını, çünkü insanın vücut elbisesinin mülkiyetinin tamamen Cenab-ı Allah'a ait olduğunu hatırlatıyor. Bununla beraber maddî musîbetler insana sevap ve feyiz kaynağı teşkil etmektedirler. Nitekim, musibete uğrayan kişi zaafını ve aczini tam hissederek Rabb-i Rahîm'ine tam sığınmakta, yalnız O'nu düşünmekte, yalnız O'na yalvarmakta ve böylece hâlis bir ibâdet haline ulaşmaktadır. Öyle ki, riyâsız bir ibâdet hükmünde olan böyle hastalıklar, yaralar, bereler, sakatlıklar ve musîbetler, bu noktadan, aslında birer Rahmânî hediye olarak başımıza gelmektedir.

Üçüncü Nükte, sevap sebebi olan maddî musîbetlerin, hastalıkların ve yaraların insanı Allah'a daha çok yaklaştıracağını ve duâya zemin hazırlayacağını nazara veriyor.

Dördüncü Nükte, maddî musîbetlere, hastalıklara ve yaralara karşı sabır kuvvetini kullanma âdâbını konu alır ve bize Hazret-i Eyyüb Aleyhisselâmın sabrını öğretir.

Şüphesiz musîbetin her türlüsünden Cenab-ı Hakk'ın yardım ve inâyetine sığınmalıdır. Cenab-ı Hak cümle ehl-i imanı maddî mânevî musîbetlerden korusun. Âmîn.

Dipnotlar:
1- Sünûhat, s. 47